

פרשת הל"ה

כרך חמישי

אורי מילשטיין

מלחמת יישובי הספר

פרשת הל"ה

כרך חמישי

מלחמת יישובי הספר

אורי מילשטיין

המזכ"ל
המדינה
ההגנה

מה באמת קרה?

מטרת הערבים בפרוץ מלחמת העצמאות הייתה למנוע את מימוש החלטת החלוקה של האו"ם, ולגרום לביטולה. השער הראשון של כרך זה עוסק במטרות הערבים, בעמדותיהם ובתכניותיהם בשלב הראשון של המלחמה; בעמדות היהודים, ובתהליך נסיגתה של ארה"ב מתמיכתה בהקמתה של מדינה עברית, תהליך שנגרם מעצם פרוץ המלחמה. בכך ניתן היה להעריך שהערבים עלולים להשיג את מטרתם. בשדה הקרב ניסו הערבים להשיג את מטרתם כבר בחודש המלחמה הראשון – דצמבר 1947 – ב"מלחמת הערים" שהתמקדה בירושלים, בתל אביב ובחיפה, ובכך הם נכשלו. כישלון זה האט את הבשלת תהליך הנסיגה האמריקאי.

השער השני והשלישי עוסקים ב"מלחמת יישובי הספר" שהחלה בסוף דצמבר ונמשכה עד המחצית הראשונה של ינואר 1948. במלחמה זו ניסו הערבים להשמיד יישוב יהודי אחד ולרמוז בכך שזה יהיה גורל כל היישוב היהודי אם היהודים לא ייסוגו מתכניתם להכריז על הקמת מדינה ולהמריץ את האמריקאים לסגת מתמיכתם. הם תקפו את כפר יעבץ, בשרון, את כפר אוריה בהרי יהודה, ואת גוש עציון בהר חברון. כל התקפותיהם נהדפו. שערים אלה מתארים ומנתחים התקפות אלה, ואת "מלחמת יישובי הספר" בכללותה.

השער הרביעי עוסק בפרשת הל"ה שסיימה את "מלחמת יישובי הספר", ושאותה החל ד"ר מילשטיין לחקור עוד בהיותו תלמיד בית ספר תיכון, בן ארבע-עשרה. כבר אז הוא חשף את העובדה שרוב הידע על אתה פרשה הוא אולי מסולף, וסילוף זה היה למיתוס המכונן, לא רק של מלחמת העצמאות, אלא של כל מלחמותיה של מדינת ישראל. דורות על דורות של ילדים, נערים וחיללים, התחנכו עליו והוא התקבע עמוק בתודעתם. ד"ר מילשטיין חושף את האמת על האירוע, מתאר את בניית המיתוס, ומנתח את תוצאותיו השליליות לביטחון ישראל ולתרבותה: אי חשיפת ליקויים, וממילא אי הפקת לקחים, החוזרים שוב ושוב במלחמות הבאות, ועולים במחיר דמים יקר, תרתי משמע. ומכל אלה – לצניחת תחושת הביטחון של הישראלים, ולאי גיבוי מטרות לאומיות על ידי צה"ל.

מחיר מומלץ: 90 ש"ח